

LUND UNIVERSITY

Vandalism

Roos, Hans-Edvard

Published in:
Nationalencyklopedin

1996

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Roos, H.-E. (1996). Vandalism. I *Nationalencyklopedin* (Vol. 19, s. 234-234). Höganäs: Bra böcker.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Nationalencyklopedin

---

vandalism

vandalism (franska *vandalisme*), hänsynslös förstörelse.

Termen vandalism myntades 1794 av den franske abbén Henri Grégoire. Han jämförde förstörelsen av klosterbibliotek och religiösa konstverk under franska revolutionen med vandalernas plundring av Rom år 455. Denna betydelse av vandalism avser en förstörelse av föremål vilkas kulturella och estetiska symbolvärde är ideologiskt förkastligt för förövarna. I historiskt perspektiv innebär vandalism ödeläggelse av en civilisations symboler och miljöer. I dagens stadsmiljöer förekommer en till synes meningslös och obegriplig egendomsförstörelse, vilken brukar kallas vandalism.

Inom sociologin påpekas att vandalismen varken har en entydig förklaring eller kan avfärdas som ett irrationellt och meningslöst fenomen. Två huvudsakliga synsätt kan urskiljas: vandalism som målinriktat, ideologiskt sabotage eller som en dynamisk ritual.

Den målinriktade och ideologiska vandalismen omfattar ett brett spektrum av situationer, t.ex. kulturella och estetiska sabotage mot ting som representerar sköna och heliga värden och politiskt sabotage genom att skada eller förstöra nyckelanläggningar och byggnader med anknytning till politisk eller militär makt. Sabotageperspektivet ger en

föreställning om att vandalism kan vara målinriktad och värdemotiverad.

Vandalismens frekventa förekomst i det moderna samhällets vardagsliv har medfört att dess rituella och dynamiska aspekter uppmärksammas mera än den ideologiska dimensionen. En typ av ritual är då leken, nyfikenheten, spänningen, kreativiteten och lustkänslorna eller ruset eskalerar till destruktivitet. En annan typ av ritual är en upptrappning av våld mot sårbara och tillgängliga materiella objekt som mer eller mindre oplanerat kommer i utövarnas väg. Detta handlingsmönster ingår i ett socialt utanförskap där möjligheten att använda respektfulla vardagsritualer och verbala medel för inbördes mellanmänsklig förståelse aktivt brutits ned och blockerats. I denna mening utgör vandalism ett nihilistiskt våld.

Information om artikeln

Medverkande

- Hans-Edvard Roos

Källangivelse

Nationalencyklopedin, vandalism. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/vandalism> (hämtad ÅÅÅÅ-MM-DD)